

Raadsplein info/debat

Datum 9 januari 2017

onderwerp Ontwikkelagenda passend onderwijs en jeugdhulp (20.25 – 22.00 uur)
portefeuillehouder Ed Anker
informant Dollekamp, Jan-Willem (4116)
afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling

Voorgesteld besluit raad

1. In te stemmen met de doelstelling en uitgangspunten verwoord in de Ontwikkelagenda passend onderwijs en jeugdhulp (deel 1).
Samenvattend: ondersteuning in passend onderwijs en jeugdhulp zo inrichten dat jeugdigen in Zwolle zoveel mogelijk in een gewone omgeving (met name gezin en school) kunnen werken aan hun ontwikkeling, meedoen en welbevinden, waarbij een ononderbroken schoolloopbaan van groot belang is.
2. In te stemmen met de uitwerking in 3 proeftuinen: in de wijk, op speciale vormen van onderwijs en rondom specifieke jeugdhulpvraagstukken (deel 2).
3. Kennis te nemen van het advies van Participatieraad Zwolle en onze reactie daarop.
4. In te stemmen met de afdoening van de motie 'Wijkgericht passend onderwijs' via uitvoering van de proeftuin 'Samen in de wijk' (deel 2 Ontwikkelagenda).
5. In te stemmen met de afdoening van de motie 'Schoolmaatschappelijk werk als meerwaarde voor passend onderwijs' via de huidige uitvoering van schoolmaatschappelijk werk op scholen tot juli 2017 en de evaluatie daarvan met het oog op schooljaar 2017-2018 en verder (deel 2 Ontwikkelagenda).

Beslisnota voor de raad

Datum 16 november 2016

Openbaar

Onderwerp Ontwikkelagenda passend onderwijs en jeugdhulp
Versienummer V4

Portefeuillehouder Ed Anker
Informant Jan-Willem Dollekamp
Eenheid/Afdeling Ontwikkeling / OWS
Telefoon (038) 498 4116
Email JW.Dollekamp@zwolle.nl

Bijlagen

1. Krachten bundelen voor 'De toekomst van Zwolle'. Scholen en gemeente: samen voor positieve resultaten voor de jeugd. Deel 1: visie en uitgangspunten.
2. Krachten bundelen voor 'De toekomst van Zwolle'. Scholen en gemeente: samen voor positieve resultaten voor de jeugd. Deel 2: doen en leren.
3. Samenvatting 'Krachten bundelen voor 'De toekomst van Zwolle'.
4. Advies Participatieraad Zwolle d.d. 10 november 2016.
5. Reactie college B&W op advies Participatieraad d.d. 29 november 2016

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

- 1 In te stemmen met de doelstelling en uitgangspunten verwoord in de Ontwikkelagenda passend onderwijs en jeugdhulp (deel 1). Samenvattend: ondersteuning in passend onderwijs en jeugdhulp zo inrichten dat jeugdigen in Zwolle zoveel mogelijk in een gewone omgeving (met name gezin en school) kunnen werken aan hun ontwikkeling, meedoen en welbevinden, waarbij een ononderbroken schoolloopbaan van groot belang is.
- 2 In te stemmen met de uitwerking in 3 proeftuinen: in de wijk, op speciale vormen van onderwijs en rondom specifieke jeugdhulpvraagstukken (deel 2).
- 3 Kennis te nemen van het advies van Participatieraad Zwolle en onze reactie daarop.
- 4 In te stemmen met de afdoening van de motie 'Wijkgericht passend onderwijs' via uitvoering van de proeftuin 'Samen in de wijk' (deel 2 Ontwikkelagenda).
- 5 In te stemmen met de afdoening van de motie 'Schoolmaatschappelijk werk als meerwaarde voor passend onderwijs' via de huidige uitvoering van schoolmaatschappelijk werk op scholen tot juli 2017 en de evaluatie daarvan met het oog op schooljaar 2017-2018 en verder (deel 2 Ontwikkelagenda).

Datum 16 november 2016

Toelichting op het voorstel

Inleiding

Met de invoering van passend onderwijs en de decentralisatie van jeugdhulp zijn ook onderwijs en gemeente in een andere verhouding tot elkaar en tot jeugdhulp komen te staan. Passend onderwijs en jeugdhulp raken elkaar en kunnen elkaar versterken. In de praktijk is er ook overlap tussen leerlingen die ondersteuning op school krijgen vanuit passend onderwijs en jonge inwoners van onze stad die ondersteuning krijgen in de vorm van jeugdhulp. Bovendien gaan alle kinderen naar school. De school is daarom naast het gezin, misschien wel de belangrijkste vind- en werkplek om te werken aan verbeteringen voor de jeugd. Daarom hebben het Besturenoverleg Lokaal Onderwijs Zwolle (Bloz) en de gemeente Zwolle een ontwikkelagenda passend onderwijs en jeugdhulp voorbereid.

Vanaf de invoering van passend onderwijs en de decentralisatie van jeugdhulp hebben onderwijs en gemeente in Zwolle elkaar daarom opgezocht om tot verbeteringen in de ondersteuning voor de jeugd te komen. Op basis van de pilots NJG is de inzet van schoolmaatschappelijk werk uitgebreid. Vrijwel alle scholen maken daar nu gebruik van. Hiermee is een betere en snellere verbinding ontstaan tussen de ondersteuning van leerlingen op school en in de thuissituatie en krijgen mentoren en leerkrachten concrete adviezen hoe te handelen in hun eigen werkpraktijk. In de aanloop naar de voorliggende ontwikkelagenda zijn tevens werkbezoeken aan scholen gebracht, is gebruik gemaakt van input rondom het thema 'Onderwijs en jeugdhulp' uit het innovatietraject jeugdhulp en zijn verschillende bijeenkomsten georganiseerd om te komen tot doelstelling en criteria van samenwerking tussen onderwijs en gemeente rondom passend onderwijs en jeugdhulp. In een aantal bestuurlijke gesprekken zijn de resultaten daarvan besproken, resulterend in deze ontwikkelagenda en in draagvlak bij alle onderwijsbesturen in primair en voortgezet onderwijs om concreet met elkaar aan de slag te gaan.

Beoogd effect

Door samen met onderwijs en jeugdhulp nieuwe werkpraktijken te ontwikkelen gericht op concrete verbeteringen voor de jeugd in Zwolle willen we ervoor zorgen dat zij oplossingen voor hun vraag of vragen kunnen vinden die hen aantoonbaar helpen, op het moment dat de hulp nodig is, zoveel als nodig is en zonder dat die hulp hun leven onnodig op z'n kop zet. Naast betere ondersteuning voor jeugdigen zal dit naar onze overtuiging ook bijdragen aan het opvangen van de bezuinigingen die scholen voor passend onderwijs en gemeente voor jeugdhulp door het Rijk zijn opgelegd.

Argumenten

1.1 De ontwikkelagenda bepaalt doelstelling en criteria waarbinnen betrokken partijen nieuwe oplossingen kunnen bedenken en toepassen.

Met deze ontwikkelagenda komt een bestuurlijk afwegingskader beschikbaar waarbinnen scholen, jeugdhulp en gemeente concrete verbeteringen kunnen uitproberen die bijdragen aan concrete verbeteringen voor de jeugd én aan de doelstelling om jeugdhulp binnen het beschikbare rijksbudget uit te voeren. Doen en leren. Door hiervoor een langere termijn perspectief te kiezen, kunnen ook gevolgen van een andere aanpak voor betrokken partijen worden opgevangen.

Datum 16 november 2016

1.2 De ontwikkelagenda vormt de basis voor duurzame samenwerking met het Zwolse onderwijs op het gebied van passend onderwijs en jeugdhulp.

De afspraken die in de Ontwikkelagenda passend onderwijs en jeugdhulp zijn vastgelegd, worden door alle onderwijsbesturen primair en voortgezet onderwijs onderschreven. Van beide kanten is het vertrouwen uitgesproken dat we op deze basis tot nieuwe werkpraktijken kunnen komen, die voor alle betrokkenen (jeugdigen, ouders, leerkrachten, jeugdhulpwerkers) tot betere, passender resultaten leiden.

2.1 Door 'doen en leren' in proeftuinen ontwikkelen we concrete verbeteringen voor jeugd, gezin en school.

De ontwikkelagenda zet in op doen en leren, met een start in 3 proeftuinen:

- Samen in de wijk: samenwerken aan onderwijs- én maatschappelijke doelen en daarbij breder kijken dan het individuele kind of de jongere en steeds ook de wisselwerking met zijn of haar omgeving meenemen in de aanpak.
- Ondersteuning bij speciale vormen van onderwijs: slimmer organiseren voor leerlingen door passend onderwijs te koppelen met zaken als jeugdhulp, participatie, werk.
- Aansluiting onderwijs bij specifieke jeugdhulp: slimmer verbinden bij de start en aanpak van passend onderwijs en jeugdhulp bij specifieke ondersteuningsvragen. Geen gescheiden werelden.

3.1 De Participatieraad ondersteunt visie en uitgangspunten en de ambities die onderwijs en gemeente in deze ontwikkelagenda uitspreken.

Wij hebben in de aanloop naar het advies van de Participatieraad een aantal keren gesproken met de klankbordgroep jeugd en met de Participatieraad. Die gesprekken hebben wij benut bij het opstellen van de ontwikkelagenda. De Participatieraad onderschrijft visie en uitgangspunten en is blij met de ambitie die onderwijs en gemeente hierin gezamenlijk uitspreken. Naar aanleiding van het nu voorliggende advies is nog een aantal aanpassingen doorgevoerd. Hiervoor verwijzen wij graag naar het advies van de Participatieraad en onze reactie daarop.

4.1 Met de Ontwikkelagenda passend onderwijs en jeugdhulp geven wij uitvoering aan de motie 'Wijkgericht passend onderwijs'.

Met de proeftuin 'Samen in de wijk' (deel 2 Ontwikkelagenda) geven gemeente en onderwijs invulling aan een gebiedsgerichte aanpak van passend onderwijs en jeugdhulp en daarmee aan de oproep van de raad om 'met de schoolbesturen in gesprek te gaan over een wijkgerichte aanpak van passend onderwijs, daarbij de keuzevrijheid van ouders en hun kinderen in stand te houden en de raad te informeren over de uitkomsten van deze gesprekken'. Met de vaststelling van de Ontwikkelagenda passend onderwijs en jeugdhulp en de uitwerking in genoemde proeftuin beschouwen de motie als afgedaan. Vanzelfsprekend zullen de raad informeren over de resultaten.

5.1 Met de Ontwikkelagenda passend onderwijs en jeugdhulp geven wij uitvoering aan de motie 'Schoolmaatschappelijk werk als meerwaarde voor passend onderwijs'

Vanaf schooljaar 2016-2017 maken vrijwel alle scholen gebruik van schoolmaatschappelijk werkers. Zij doen hun werk op school. Ze doen dit in en vanuit de interne ondersteuningsstructuur. De school is verantwoordelijk voor organisatie en aansturing daarvan. De schoolmaatschappelijk werkers in het Primair Onderwijs maken tegelijk deel uit van de sociale wijkteams en kunnen daardoor niet alleen hulp bieden op school, maar zo nodig ook in samenspraak met school en ouders specialistische jeugdhulp

Datum 16 november 2016

bij schakelen. Daarmee hebben we uitvoering gegeven aan de genoemde motie voor de schooljaren 2015-2016 en 2016-2017.

Voor het vervolg vanaf schooljaar 2017-2018 vragen wij advies aan betrokken professionals over een concreet Zwols werkproces dat voldoet aan doel en criteria uit deze agenda. Op basis van dit advies formuleren Bloz en gemeente een voorstel voor inrichting en werking van de interne ondersteuningsstructuur op scholen, mede met het oog op de inzet van schoolmaatschappelijk werkers waarover de huidige afspraken aan het einde van schooljaar 2016-2017 aflopen.

Risico's

1. We gaan aan de slag in een maatschappelijke werkelijkheid en een werkveld dat sterk in beweging is. Nieuwe praktijken ontwikkelen bij een krimpend budget en rekening houdend met de ondersteuningsvragen die nu rondom jeugdigen van een antwoord moeten worden voorzien, vraagt veel van alle betrokkenen. Wij hebben er vertrouwen in dat het kan, maar dit vraagt wel ruimte om mee te bewegen. Om die reden willen we dit doen in proeftuinen én daarvoor ook tijd te geven door in een periode van 5 jaar naar die nieuwe praktijken toe te werken.
2. We gaan aan de slag binnen de beschikbare financiële middelen voor passend onderwijs (scholen) en jeugdhulp (gemeente). Door te schuiven binnen de beschikbare budgetten verwachten we ook daarbinnen te kunnen blijven. Indien dit toch niet of pas op termijn lukt, zullen wij tijdig een afzonderlijk voorstel aan de raad voorleggen.

Financiën

De uitvoering van de proeftuinen moet eraan bijdragen dat we met de uitvoering van jeugdhulp ook op langere termijn uitkomen met de beschikbare financiële middelen. Met andere woorden: naast inhoudelijke verbeteringen, zoeken we ook oplossingen die meehelpen om de bezuiniging waarmee het Rijk jeugdhulp heeft overgedragen op te vangen.

Voor de proeftuinen betekent dit dat we starten vanuit de huidige inzet qua financiën binnen de proeftuin, maar vooraf afspraken maken over de inhoudelijke én financiële opbrengst die de proeftuin moet opleveren. In de praktijk betekent dit dat we in de proeftuinen werken met een gedurende de looptijd krimpend budget. Het budget worden vastgesteld bij verdere uitwerking van de proeftuinen in een concrete projectplannen.

Voor alle overige acties betekent dit eveneens dat we het gemeentelijk aandeel financieren binnen de beschikbare budgetten voor jeugdhulp en opvoedingsondersteuning. Wel kunnen daarbij verschuivingen binnen het totaal beschikbare budget optreden door gerichte investeringen.

Communicatie

Na vaststellen van deze ontwikkelagenda zullen Bloz en gemeente de betrokken scholen en onze jeugdhulppartners informeren. Vervolgens gaan we samen met betrokkenen de proeftuinen verder invullen in concrete projectplannen. Daarnaast gaan we ook de overige acties uit deel 2 samen oppakken.

Vervolg

Na vaststelling van de ontwikkelagenda starten we met de in deel 2 genoemde proeftuinen. Gedurende de looptijd kan er aanleiding zijn om nieuwe proeftuinen te starten.

Behalve met het primair en voortgezet onderwijs spreken wij ook met de Mbo's in de stad. Met Deltion College voeren we in 2016-2017 concreet de proeftuin Deltion Jongerenteam uit. We onderzoeken ook de mogelijkheden om voorschoolse voorzieningen te betrekken bij verdere uitwerking en uitvoering van de ontwikkelagenda.

Datum 16 november 2016

Openbaarheid

Dit voorstel is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Jaargang 2016
Kenmerk 30594
Onderwerp Ontwikkelagenda passend onderwijs en jeugdhulp (20.25 – 22.00 uur)

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 29-11-2016

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 9 januari 2017,

de voorzitter,

de griffier,